

ULOGA KULTURE U PROMOCIJI TURISTIČKIH DESTINACIJA

52. Svjetski kongres međunarodne federacije novinara i pisaca u turizmu FIJET održan je u gradovima drevne kulture i turizma Istanbulu i Bodrumu (Turska, 3.-7.10.2010.). Kongres je protekao u pozitivnom komunikacijskom ozračju o značenju i ulozi kulture u promociji turizma na svim razinama globalne, regionalne, nacionalne i lokalne turističke destinacijske komunikacije. Organizaciju kongresa je u programskom organizacijskom smislu izvršno organizirao vrijedan lokalni tim turističkih djelatnika FIJET-a TURSKA. Kongresom je, pored turskih domaćina, predsjedavao ugledni turistički ekspert i specijalni savjetnik UNWTO-a (World Tourism Organization) gospodin Tijani Haddad, koji je u nadahnutom poticajnom uvodnom izlaganju zahvalio FIJET-u TURSKA na organizacijskoj izvrsnosti i njihovim mukotrpnim radnim naporima koje su učinili za uspješnu organizaciju ovog znakovitog svjetskog turističkog kongresa međunarodne federacije novinara i pisaca u turizmu.

Ugledni profesor dr.sc. Antonio Bonelli, predsjednik CIST-FIJET Italija u uvodnom izlaganju analizirao je kulturu, turizam i turističko komuniciranje u svijetu globalizacije, novih tržišnih i kulturoloških trendova u turizmu 21.stoljeća. Komunikološku stručnu analizu je usmjerio na dosadašnja uspješna turistička iskustva Italije, kao vodeće svjetske turističke destinacije, na planu korištenja kulture i kulturne baštine u promociji nacionalnih turističkih vrijednosti. U otvorenom turističkom komunikacijskom diskursu turistički eksperti naglasili su kako je globalni svijet, posebno Europa, postala prostor zajedničkog života različitih kultura koje u dinamičnom procesu turističke komunikacije, načinom i stilom života unose nove trendove u turizmu 21. stoljeća. U tom dinamičnom turističkom komunikacijskom diskursu svakodnevno međusobno komunicira u svijetu turizma osam velikih turističkih kultura (zapadna, konfucijska, japanska, islamska, hinduistička, slavensko-pravoslavna, latinoamerička i afrička). Ukupan globalni turistički prostor Turske postaje vrijednosno i kulturološko turističko odredište katolicizma, pravoslavlja i islamizma sa svim njihovim povijesnim tradicijama, kulturološkim, filozofskim i pravnim nasljeđenim različitostima zapadnih i istočnih kultura. Turistička kultura i turistička komunikacija postaju međuzavisni svijet medijskih utjecaja koje promoviraju kulturni turizam na svim razinama turističkog komuniciranja. Globalne turističke informacije i kulturne putokaze informacijski svakodnevno zapljuskuju i nude različiti mediji (turistički tiskani vodiči, novine, knjige, brošure, radio, televizija, Internet, novi mediji, te brojni novi

oblici multimedijske konvergentne komunikacije). Mediji na direktan ili indirektan način vrše promotivnu promociju kulturnih turističkih vrijednosti i kulturnih destinacija. U tom smislu, međunarodni stručnjaci iz Francuske, Belgije, Češke, Slovačke i Austrije su vrijednosno kritički analizirali medijski utjecaj na europska turistička gibanja ugledni australski turistički medij »Lonely Planet« koji je postao prava kulturna turistička putna Biblija. Njegova posebna specijalizirana izdanja turističkih mini brošura »Phrase Books« najbolji su primjer promoviranja kulturnih turističkih destinacija u današnjem globalnom komunikacijskom i medijskom turističkom svijetu. Na njihovim brojnim internetskim portalima, kao što su »Lonely Planet Online«, približavaju svjetsku kulturu, kulturnu baštinu i brojne kulturne turističke destinacije koje otkrivaju i nude turistima nove svjetove turističkog komuniciranja u mnoštvu ponuđenih interakcijskih vizualnih destinacijskih ponuda koje promoviraju kulturne znamenitosti i kulturu svojih zemalja. Španjolski i francuski turistički eksperti komparativno su analizirali francuski »Routard«, nasuprot australskom, kao najveći turistički utjecajni informacijski i komunikacijski promocijski medij u europskom turističkom tržištu koji promovira francuske kulturne i europske vrijednosti. Turistički stručnjaci analizirali su i druge promocijske vrijedne kulturološke i turističke publikacije, turističke vodiče kao što su »Insight Guides«, »Eyewitness«, »Rough Guides«, »Let's Go« i »Footprint«. Posebnu pažnju sudionika kongresa izazvala je rasprava o upotrebnosti funkciji turističkih karata, mapa i infografika kao što su »Freitag & Berndt«, »Marco Polo«, »Geocenter« i »Hallwag«. Turističke karte, mape i infografike nas vode i usmjeravaju prema odabranim kulturnim i turističkim destinacijama, kao kao što su stari turski gradovi Istanbul, Bodrum i Efes. Sudionici 52. svjetskog kongresa FIJET-a s posebnom pažnjom i oduševljenjem uživali su u razgledavanju vodećih kulturnih destinacija Turske (Istanbula, Bodruma i Efesa). S posebnom zanimljivošću razgledali su stari kulturni antički grad Efes i njegove kulturne znamenitosti. Efes je vjerni ostatak starog Artemidinog hrama koji se nalazi u danšnjoj Turskoj. Grad Efes ostavio je duboki kulturni utisak na sve sudionike kongresa jer su imali priliku upoznati grad koji se ubraja u jedno od »Sedam svjetskih čuda«. Njegova kulturna i spomenička baština sačuvana je u monumentalno izgrađenom i dobro sačuvanom starom hramu koji je posvećen grčkoj boginji Artemidi. Grad Efes osnovala su žene ratnice, poznate kao Amazonke. Smatra se da ime grada dolazi od grčke riječi apas, što je ime grada u »Kraljevstvu Arzava«, što u prevodu znači »Grad Majke Boginje«. Efes je prema izvorima iz turističkih vodiča naseljen još od kraja brončanog doba i svoju je mikrolokaciju mijenjao nekoliko puta tijekom svoje

duge povijesti. Efes je u svojem dugom povijesnom razdoblju bio jedan od najbogatijih gradova na Mediteranu. Početkom 5. stoljeća p.n.e., nakon što su se jonski gradovi pobunili protiv Perzije, grad Efes se brzo odvojio od ostalih regionalnih gradova, i tako uspio izbjeći ratna stradanja i razaranja do uništenja. U povijesnom i kulturološkom smislu vrijedno je spomenuti da je grad Efes ostao pod persijskom vladavinom sve do dolaska Aleksandra Velikog 334 p.n.e., koji je bez ratovanja ušao u grad Efes nakon 50 godina teških i krvavih ratovanja. Lizimah, koji je bio jedan od dvanaest generala Aleksandra Velikog i koji je postao vladar cijele regije nakon Aleksandrove smrti, ponovno je gospodarski i kulturno obnovio i razvio grad, kojeg je nazvao novim imenom Arsineja, po njegovoj ženi Arsinoe. Izgradio je novu luku i obrambene zidove na planinama Panajir i Bulbul. Uvidjevši, kako nam opisuju dostupni izvori, da Efešani nerado napuštaju svoj stari grad, blokirao im je sistem za navodnjavanje i uništavao kuće prisiljavajući tako građane Efesa na iseljavanje. Ponovno je grad 281 p.n.e. obnovljen pod imenom Efes koji je postao jedan od najvažnijih i najujecajnijih trgovačkih luka na Mediteranu. U brdu pokraj grada Efesa sačuvana je kuća Isusove majke koja se nakon njegove smrti preselila u Efes i tamo provela ostatak života do svoje smrti. Njezina kuća je danas jedno od najfrekventnijih i najposjećenijih turističkih kulturnih destinacija na što su turistički djelatnici Turske izuzetno ponosni.

U kulturološkom smislu možemo zaključiti da je 52. Kongres FIJET-a završio u znaku promocije turističke kulture i medijske turističke komunikacije kao suvremenih oblika transkulturalne medijacije. Zaključno su sudionici kongresa, proces turističke transkulturalne medijacije, ocijenili kao novi komunikativni oblik turističke komunikacije koja smanjuje kulturne razlike i ublažava interkulturalne međuljudske konflikte i komunikacijske prepreke. Kulturološka turistička prezentacija turske kulture (Istanbula, Bodruma i Efesa) je izvrstan komunikološki primjer nove kulture turističkog komuniciranja koji neutralizira možebitne, dakako, kulturne napetosti između pripadnika različitih kultura u cilju afirmacije novih kulturnih vrijednosti na svim globalnim, regionalnim, nacionalnim i lokalnim turističkim kulturnim destinacijama.

Primljeno: 2010-11-25

Mario Plenković

Vlasta Kučić

Prof.dr.sc.Mario Plenković, dopredsjednik International Federation of Communication Associations i Zvonko Bilić, fotoreporter FIJET-Hrvatska na svečanom prijemu FIJET-a/ TURSKA u Istanbulu (3.10.2010) / Prof.dr.sc.Mario Plenković, vice-president of International Federation of Communication Associations and Zvonko Bilić, photo-reporter of FIJET Croatia on gala reception of FIJET/TURKEY in Istanbul (3.10.2010.)

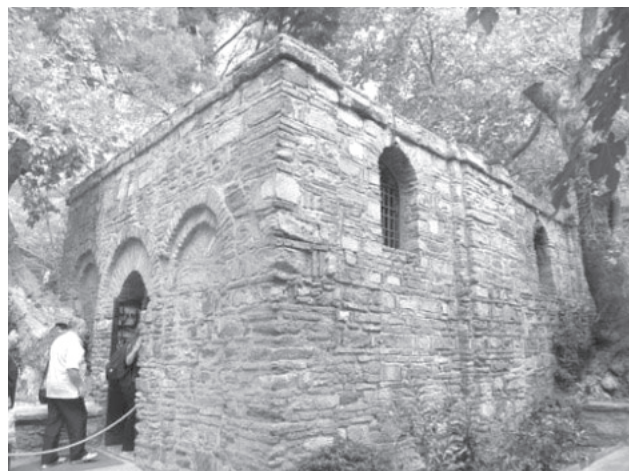

Prof.dr.sc.Mario Plenković, član FIJET HRVATSKA i Tina Eterović Čubrilo, predsjednica FIJET HRVATSKA analiziraju i komentiraju nastup Hrvatske delegacije na kongresu FIJET-a (Istanbul,4.10.2010)/ Prof.dr.sc. Mario Plenković, member of FIJET CROATIA and Tina Eterović Čubrilo, president of FIJET CROATIA are analysing and commenting presentation of Croatian delegacy on FIJET congress (Istanbul,4.10.2010)

Delegacija FIJET CROATIA u povijesnom gradu Efesu (Efes,6.1.2010.) / Delegation of FIJET CROATIA in historical town Efes (Efes,6.10.2010.)

Kuća Majke Božje, Isusove majke, koja je ostatak života nakon njegove smrti provela u brdima Efesa / House of Mary, Jesuses mother who spent the rest of her life in the hills of Efes

Delegacija FIJET HRVATSKA ispisuje želje u malim papirnatim rupčićima koji se ugrađuju u papirnatu vijenac na zidu dvorišne kuće u kojoj je Majka Božja živjela do svoje smrti / Delegation of FIJET CROATIA is writing wishes on small paper tissues on the wall of the house of Mother Mary

Dr.sc.Vlasta Kučić, član FIJET HRVATSKA ispred sačuvanog stupa starog Artemidinog hrama u Efesu (Efes,6.10.2010) / Dr.sc.Vlasta Kučić, member of FIJET CROATIA in front of saved pier of Artemis temple in Efes (Efes,6.10.2010)

Stari grad Efes je povijesno bio najvažnija i najutjecajnija trgovačka luka na Mediteranu / Old town Efes was historically the most important trade port in the Mediterranean
ZVONKO BILIĆ (photojournalist)